

Justitsministeren (Nellemann):

Jeg skal ikke opholde Diskussionen længe og navnlig ikke komme ind paa Spørgsmaalet om kommunal Selvstyrelse; men jeg skal blot minde om, at det jo er en Myndighed, som Rigsdagen nu en Gang har aflædt sig, det er nu en Gang ved Lov blevet overgivet til Kommunerne at give Sundhedsvedtægter, Politivedtægter, Brandvedtægter, og at ordne disse Anliggender for deres Bedkommende, og dermed har Kommunen ganske vist faaet stor Myndighed, det kan der ikke tvivles om; men jeg skal bemærke, at det Tilfyn, som udøves fra Justitsministeriets Side, egentlig og nærmest gaar ud paa at værne om, at Kommunerne ikke komme i Strid med, ikke gaa for vidt ud over Hensynet til private Rettigheder igjennem deres Vedtægter. Det positive Indhold i Vedtægterne kan Justitsministeren ikke fremtvinge; Spørgsmaalet er der kun om et Veto. Nu mener jeg ganske simpelt hen, at naar man iøvrigt vil lade Kommunerne beholde deres Ret til at bestemme Sundhedsvedtægter, saa ser jeg ikke, at der er nogen Grund til at tage dette Punkt særlikt ud her, men forresten er det ikke Meningen med Lovforslaget at bestemme Andet end det, som § 2 o. s. v. indeholder, nemlig staa som et Slags Minimum, og for saa vidt man ved Sundhedsvedtægter vil gaa videre, skal det ikke være udelukket. Jeg skal der nævne et Punkt, hvor der godt kan være Tale om at gaa videre ved en Sundhedsvedtægt, naar man paa de enkelte Steder ellers er stemt derfor, og det er at indføre den Regel, at overhovedet Ingen maa tage Børn i Pleie uden en Slags Tilladelse dertil. Det er det, man har kaldt Koncessions-systemet, det kan udvikles paa mange forskjellige Maader, og derom kan der godt gives en hel Række detaillerede Forskrifter i Sundhedsvedtægten, som gaa videre end den almindelige Bestemmelse her i Loven. Der kan ogsaa i Sundhedsvedtægten gives en Mængde detaillerede Bestemmelser om Antallet af Tilfynshavende og Maaden, hvorpaa Forretningen mellem dem skal ordnes o. s. v. Det er der ingen Grund til at berøbe Kommunerne Ret til at gjøre, naar de iøvrigt have den anden paa mange Punkter mere indgribende Ret overfor Statsborgere, som de have i deres Ret til at give Sundhedsvedtægter, Politivedtægter og Brandvedtægter. Naar jeg for sagde, at jeg for mit Bedkommende skalde ikke have Noget imod at gaa den kommunale Selvstyrelse noget nærmere, skal jeg blot ganske kortelig sige, hvad jeg mener dermed, nemlig kun det, at jeg tror nok, det ikke vil være u hensigtsmæssigt, og at den Tid maatte heller ikke er saa fjern, hvor man erkjender,

at det kunde være rigtigt at foreskrive ved Lov en Slags Minimum, som Sundhedsvedtægten skalde indeholde, det er egentlig blot det, jeg har tænkt mig; hvis man saa vilde gaa videre, saa vil det naturligvis være tilladt, mener jeg; hvis man vil indføre en strængere og bedre Sundhedsordning i Kommunerne, saa skalde der ikke være nogen Grund til fra Statens Side at formene dem det; det kan jo være, at den fremtidige Udvikling af Lægevidensstaben fører til, at det bliver nødvendigt, i alt Fald for Byernes Bedkommende, ved Lov at foreskrive et Minimum af Sundhedsbestemmelserne, som de skulle have. Det var egentlig kun det, jeg sigtede til, da jeg for sagde, at jeg ikke kunde have Noget imod, at Lovgivningsmagten greb ind. Dog det tror jeg oprigtig talt, der ikke nu vil være tilstrækkelig Stemning for, derfor har jeg ikke tænkt paa i den nærmeste Fremtid at komme med noget Lovforslag herom.

D. Christensen: Naar jeg har bedt om Ordet, er det ikke for at blande mig i de store Spørgsmaal, som ligge skjulte i denne Lov, men jeg har ventet paa, at Noget skalde have gjort opmærksom paa, at der i § 3 er en Selvmodsigelse, og denne Mangel paa Form indeholder en virkelig Realitet. Der staa i § 3, første Linie: „Tilfynnet med Pleiebørn overdrages i hver Kommune til en eller flere paalidelige Mænd eller Kvinder“, — det er et absolut Paabud, men i Linien derefter siges: som Kommuneraadet dertil kan formaa. Det er altsaa et „skal“ og et „vil“, men de to Ting kunne ikke forenes. Lad os tænke os den Mulighed, at Sogneraadet ikke kan formaa Noget dertil, saa vil det ikke kunne opfylde Forordningen i første Linie. Derpaa kan der let raades Bod, hvis ellers Thingets Mening er som min, at der skal være en Ret for Kommunerne til at vælge dem. De ærede Talere, som have havt Ordet, have brugt Udtrykket, at Kommuneraadene kunne „vælge“ men det staa der ikke. Jeg vilde meget beklage, hvis det skalde være den Mening, som er udtrykt i Ordene. Jeg føler mig overbevist om, at hvis det skal være, som der staa, at Kommuneraadene kunne kun faae, hvem de kunne formaa dertil, saa vil det ikke føre til det Allerbedste. Jeg tror, at det Bedste for Sagen vil være, at det bliver et borgerligt, et tvungent Ombud, ellers kan det ogsaa tænkes, at Forsængeligheden kommer til at spille med, saa at de Mænd og Kvinder, man faar, ikke altid ere de mest kvalificerede. Jeg vil derfor henstille til det eventuelle Udvalg, om det ikke var den rette-